

Postřehy k programu 4. zasedání Zastupitelstva Libereckého kraje (27. 4. 2021)

Vážené zastupitelky, vážení zastupitelé,

podobně jako v minulém měsíci Vám naše organizace, Institut pro udržitelný rozvoj o. p. s. (IPUR), předkládá několik poznámek k programu nadcházejícího zasedání Zastupitelstva Libereckého kraje. Věříme, že Vaší práci volených zástupců napomohou, a uvítáme zpětnou vazbu z Vaší strany.

Bod 38 c) – Přehled veřejných zakázek projednaných na 5. a 6. zasedání rady kraje a na 6. mimořádném zasedání rady kraje

Veřejné zakázky mají být pod přísnou společenskou kontrolou, protože veřejný zadavatel někdy nebývá tak důsledný jako soukromý investor, který si své peníze pečlivě hlídá. Jak ukazují příklady i v našem kraji, problém bývá leckdy již v projektu. Dovolujeme si zastupitelkám a zastupitelům navrhnout ke zvážení, zda by bylo i v Libereckém kraji prospěšné zadat audit smluv, které se týkají vypracování projektové dokumentace k veřejným stavebním zakázkám realizovaným v minulém desetiletí. A to například za účelem zjištění, jak je v těchto smlouvách obvykle definována doba odpovědnosti za vady práce projektanta, zda je ve smluvních podmínkách zahrnuto povinné pojištění odpovědnosti a v jaké výši apod. Vady projektu bývají častým důvodem následného navyšování vysoutěžené ceny veřejných stavebních zakázek.

V západní Evropě doba odpovědnosti za vady práce projektanta bývá standardně rovna záruční době příslušné stavby. Praxe v České republice je značně rozdílná, tyto lhůty bývají řádově kratší. Zastupitelé by měli vědět, jak je tomu v Libereckém kraji.

V případě významného projektu rekonstrukce budovy „D“ (podnikatelského inkubátoru) v Liberci došlo k celkovému navýšení ceny o více než 92 milionů korun, tj. o více než 34 %. Dle vyjádření kraje jde na vrub chyb v původním projektu 28 milionů korun (tj. přes 10 % z původní celkové ceny). Doporučujeme zastupitelům, aby se dotázali, zda toto navýšení či jeho část nárokoval Liberecký kraj z pojistky původního projektanta.

Dalším doporučením může být zevrubná (i vícenásobná) cenová kontrola jednotlivých položek fakturovaných v dodatcích smluv týkajících se stavebních zakázek. Existují případy, kdy fakturovaná položka byla až pětinašobně předražena. Jako příklad můžeme uvést HDMI kabel k projektoru v dodatku smlouvy na druhou etapu rekonstrukce Severočeského muzea. V dodatku specifikovaný kabel si koncový uživatel může koupit v běžném obchodě za cca 2 tis. Kč. Cena fakturovaná dodavatelskou firmou však činila více než 10 tis. Kč.

Bod 38 c) – Dodatek č.1 k VZ „Silnice III/2716 Hrádek nad Nisou, ul. Liberecká - Oprava komunikace a výstavba chodníku ul. Liberecká, Hrádek nad Nisou“

Uvedený dodatek obsahuje vícepráce ve výši 2.918.877,53 Kč bez DPH. Z popisu a odůvodnění změn vyplývá, že nutnost provedení uvedených víceprací vyvstala zejména z důvodů závažných vad na předcházejících stavbách vodohospodářských objektů (v investici SVS, SČVK). Těmito důvody jsou nedodržení termínu ze strany zhotovitele prací na vodohospodářských objektech a předání díla ve stavu nezpůsobilém k návazným pracím. Kvůli tomu došlo k posunu harmonogramu celé stavby do zimního období, které si vyžádalo realizaci provizorních stavebních opatření z důvodu zajištění dopravní obslužnosti během zimy. Tato opatření bylo následně na jaře nutné odstranit a dokončit dílo standardním způsobem.

Vzhledem k zavinění ze strany SVS a SČVK doporučujeme prověřit možnost uplatnění náhrady škody (víceprací) a penalizace za zdržení stavby na těchto dvou organizacích.

Bod č. 40 – Závazek spolufinancování projektu „Revitalizace dolního centra Liberce a Parkovací dům“

Cena tohoto projektu již několik let postupně roste. V roce 2017 se počítalo s 80 miliony Kč, v roce 2020 to bylo 120 milionů Kč a nyní, v době avizované nutnosti velkého šetření na všech úrovních státní správy a samosprávy v zájmu stabilizace veřejných rozpočtů, činí odhadovaná cena přes 205 milionů Kč.

Liberecký kraj a město Liberec nemají dosud jasno ani ve financování projektu. To lze jednoduše vyčíst z vyjádření krajských i městských představitelů.

Navrhujeme, aby si zastupitelé od Rady kraje vyžádali:

- Zdůvodnění nárůstu ceny na 2,5násobek původního rozpočtu
- Seriózní analýzu možných zdrojů financování projektu
- Informaci, zda byla zpracována i varianta revitalizace dolního centra bez stavby nového parkovacího domu se zajištěním parkování v jiných prostorách.

Bod č. 42 – Smlouva a memorandum o převodu příspěvkových organizací Zoologická zahrada Liberec a Botanická zahrada Liberec na Liberecký kraj a Domova seniorů Liberec - Františkov a Domova pro seniory Vratislavice nad Nisou na Statutární město Liberec

Majetek se převádí v účetních hodnotách. Podle našeho názoru by měl být oceněn rovněž znaleci, aby bylo jasné, jaké hodnoty se skutečně převádějí. Pokud znalecké posudky byly vypracovány, zastupitelé i veřejnost by je měli znát.

V tabulce přehled financování by v položkách „rozdíl proti současnému stavu“ měla být znaménka +/- opačně: ve sloupci Liberec by měly být záporné hodnoty a ve sloupci Kraj kladné hodnoty.

A na závěr zopakování obecného doporučení z minulého měsíce:

- Navrhli jsme, aby se do popisu projednávaných bodů nově doplňovala i jeho finanční velikost (nejlépe v řádu tis. Kč) a případně i další měrné jednotky (m² u pozemků apod.). Jsme si vědomi, že takové doplnění informací není zatím v ČR běžným standardem. Liberecký kraj by jeho zavedením mohl být dobrým příkladem pro další kraje, města a obce, a tím přispět ke zpřehlednění významnosti projednávaných bodů pro zastupitele a občany nejen ve svém regionu.

26. 4. 2021

Tým IPUR ve složení Ing. Andrea Mojžíšová, Libor Škoda, Mgr. Jaroslav Tauchman, Mgr. Jiří Římánek

Tento materiál byl zpracován v rámci projektu podpořeného Ministerstvem spravedlnosti ČR v dotačním titulu „Prevence korupčního jednání“.

Projekt podpořila rovněž Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Cílem programu je dále inspirace k aktivnímu občanství a pomoc znevýhodněným skupinám. Program Active Citizens Fund vstoupil do České republiky v září roku 2019 s cílem podpořit neziskové organizace neohledně na jejich velikost a zkušenosti. V České republice jej spravuje konsorcium, které tvoří Nadace OSF, Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a Skautský institut. Program je realizován v rámci Fondů EHP a Norska 2014–2021. Prostřednictvím Fondů EHP a Norska přispívají státy Island, Lichtenštejnsko a Norsko ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru (EHP) a k posilování spolupráce s 15 evropskými státy. Důležitým posláním programu je také spolupráce mezi Českou republikou a dárcovskými státy. Jde o spolupráci mezi českými neziskovými organizacemi a organizacemi z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.“

The project is being supported by the Open Society Fund Prague from the Active Citizens Fund. The programme promotes citizens' active participation in the public life and decision making and builds capacities of civil society organizations. It promotes respect of human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and the respect for human rights including the rights of persons belonging to minorities. Active Citizens Fund came to the Czech Republic in September 2019 with the goal to support CSOs regardless of their size and experience. It is operated by the Open Society Fund Prague, Committee of Good Will - the Olga Havel Foundation and Scout Institute. The Active Citizens Fund is financed from EEA and Norway

**Měníme systém.
Sodvahu.**

Island
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Nadace OSF

Grants 2014–2021. With EEA Grants, Iceland, Liechtenstein and Norway contribute towards a reduction in economic and social disparity and the strengthening of mutual cooperation in Europe. One of the important objectives of the programme is strengthening bilateral cooperation between donor and beneficiary states through financial contributions in specified priority sectors. It supports bilateral relations between the donor states Norway, Iceland, and Liechtenstein and